

ΟΝΟΜΑ: _____

Ενότητα 9 : Άνθρωποι και μηχανές

Φτιάξε μου έναν σιδερένιο άνθρωπο 1



Καταλήξεις Επίθετων

Παράγωγα επίθετα

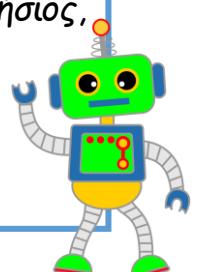
Τα επίθετα μπορεί να παράγονται από:

- **Ρήματα** π.χ. δροσίζω - δροσιστικός
- **Επιρρήματα** π.χ. κοντά - κοντινός
- **Ουσιαστικά** π.χ. σίδερο - σιδερένιος

Καταλήξεις Επίθετων

Τα επίθετα που παράγονται από ουσιαστικά έχουν διάφορες καταλήξεις, όπως:

- αίος** π.χ. γενναίος, τελευταίος **Εξαίρεση:** νέος
- λέος** π.χ. ρωμαλέος, γεραλέος **Εξαίρεση:** κεφαλαίος, επιπόλαιος
- τέος** π.χ. αφαιρετέος, διαιρετέος **Εξαίρεση:** τελευταίος
- είος** π.χ. ανδρείος, αστείος **Εξαίρεση:** γελοίος, κρύος
- ηρός** π.χ. ζωηρός, πονηρός **Εξαίρεση:** αλμυρός, αργυρός, γλαφυρός, ισχυρός, βλοσυρός, οχυρός
- ητός** π.χ. αγαπητός, αμίλητος
- ικός** αθλητικός, ευγενικός **Εξαίρεση:** δανεικός, γλυκός, θηλυκός
- ιμος** π.χ. φρόνιμος, χρήσιμος **Εξαίρεση:** άσχημος, διάσημος, έρημος, επίσημος, περίφημος, έτοιμος, πρόθυμος, εύθυμος, ανώνυμος, επώνυμος κ.ά.
- ινός** π.χ. αληθινός, βραδινός **Εξαίρεση:** φτηνός, ελεεινός, ορεινός, σκοτεινός, ταπεινός, υγιεινός, φωτεινός
- ινος** π.χ. μάλλινος, ξύλινος **Εξαίρεση:** ανεύθυνος, υπεύθυνος, ακίνδυνος, επικίνδυνος κ.α.
- ιος** π.χ. άγιος, ουράνιος, τίμιος **Εξαίρεση:** πυθαγόρειος, βόρειος, άδειος, υπόγειος, τέλειος κ.α.
- ίσιμος** π.χ. νηστίσιμος, υπολογίσιμος **Εξαίρεση:** αρτύσιμος, κατοικήσιμος, συζητήσιμος κ.α.
- ίσιος** π.χ. αρνίσιος, βουνίσιος **Εξαίρεση:** ετήσιος, γνήσιος, ημερήσιος, Επτανήσιος κ.α.
- ωπός** π.χ. αγριωπός, κιτρινωπός
- ωτός** π.χ. θολωτός, μεταξωτός



Ασκήσεις

1. Σχηματίζω τα επίθετα που παράγονται από τα παρακάτω ουσιαστικά και τα τοποθετώ στην κατάλληλη στήλη.

γυαλί, φτερό, λογική, βουνό, χαρτί, μετάξι, στοργή, ποτάμι, αρνί, δαντέλα,
αθλητής, πέλαγος, φούντα, ναύτης, ξύλο, πηλός

-ωτός	- ίσιος

-ινος	- ικός
γυάλινος	

2. Βρίσκω τα επίθετα που συνοδεύουν τα ουσιαστικά, όπως το παράδειγμα.

- σπίτι από πέτρα → πέτρινο σπίτι
 άγαλμα από μάρμαρο → _____
 καράβι από χαρτί → _____
 καρέκλα από ξύλο → _____
 παντελόνι από βαμβάκι → _____
 τσάντα από δέρμα → _____

3. Αντικαθιστώ τα επίθετα όπως το παράδειγμα.

- γυάλινο ποτήρι = ποτήρι από γυαλί
 μάλλινη μπλούζα = _____
 πήλινο αγγείο = _____
 σταρένιο ψωμί = _____
 σιδερένια κάγκελα = _____

